

Mgr. Hana Pultznerová: „Restituční tituly dle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi“

Abstrakt

Jako téma své rigorózní práce jsem si vybrala „Restituční tituly podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi“. První část rigorózní práce obsahuje historický exkurz, který přibližuje vznik historického majetku církví a proces vypořádání církevních restitucí v České republice. Zasloužený prostor je věnován judikatuře Ústavního soudu, který v procesu církevních restitucí sehrál nezastupitelnou roli.

Další dílčí úvodní téma tvoří pojednání o zákonu č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Nejedná se o čistý restituční předpis, jelikož vedle restituce majetku církevním právnickým osobám přiznává i finanční vypořádání, které vede ke kompletní odluce církve a státu. Věnuji se základním principům zákona, způsobu restituce a dalšímu finančnímu vypořádání s církevními právnickými osobami. Dozvíme se, kdo je osobou povinnou k vydávání původního majetku, a kdo má na vydání majetku nárok. Prostor je věnován rovněž procesu vydávání zemědělských i nezemědělských nemovitostí a opravným prostředkům, kterými se oprávněné osoby mohou bránit proti postupu osob povinných.

Ústředním tématem rigorózní práce jsou jednotlivé restituční tituly dle zákona o majetkovém vyrovnání. Nejvíce prostoru věnuji majetkovým křivdám spáchaným na základě zákona o revisi první pozemkové reformy a zákona o nové pozemkové reformě, které pokrývají největší objem vydávaného majetku. Zabývám se tím, jakým způsobem byly zákony na církevní právnické osoby aplikovány. Poskytuji odpovědi na otázky, které se týkají např. okamžiku převodu vlastnického práva státu k zabranému majetku a rizika prolomení hranice února 1948.

Další kapitoly jsou věnovány odnětí věci dle dalších znárodňovacích a vyvlastňovacích předpisů. Prostor je rovněž věnován restitučním titulům spojených s pojmem tíseň. Obdobně s ostatními restitučními zákony zákon o majetkovém vyrovnání rovněž obsahuje restituční titul převzetí věci bez právního důvodu nebo postup porušující principy demokratického právního státu nebo lidská práva a svobody.

Nechybí ani kapitola věnující se vztahům mezi jednotlivými restitučními tituly. Závěrem poskytují informace o aktuálním stavu vyřizování výzev oprávněných osob a zajímavé případy týkající se zákona o majetkovém vyrovnání rozhodované v poslední době vyššími soudy.